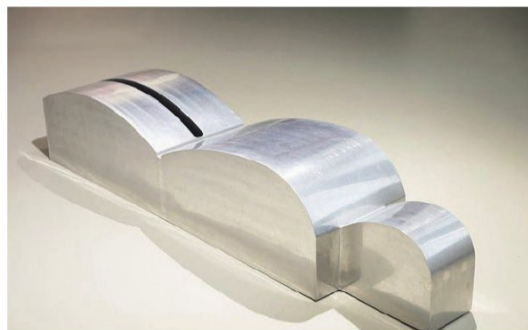

Kunstwerk v/d week

Lucia Bru, 'The Universe Seems to be Geometry'

Grote versie van *Fallen Astronaut* van Paul Van Hoeydonck.

Grijze ruimte

Alle kleur is verdwenen uit de ruimte met **porseleinen sculpturen** van Lucia Bru. Het grijs werkt verstillend, als een maanlandschap waar je voorzichtig doorheen loopt.

Door **Esmee Postma**

The Universe Seems to be Geometry van Lucia Bru in Museum Eicas.

Foto's Natascha Libbert

Alles is grijs. Alsof iemand de uitknop van het kleurenspectrum heeft gevonden, hier in dit voormalige klaslokaal van een oude school in Deventer, waarin sinds enkele jaren Museum Eicas huist. Grijs zijn de grillige bolvormige sculpturen her en der verspreid over de vloer. Grijs zijn ook de vloer, de muur, en zelfs de radiatoren doen mee, al lijkt dat laatste toeval. Kunstlicht ontbreekt. Daglicht valt van opzij binnen door grote raampartijen en hult alles in een egale tint. Alleen buiten, aan de overkant, schreeuwt het knalgele logo van een 'design store' om aandacht. Brutaal, haast onbehoorlijk bij dit subtiele lichtspel.

Het past bij het jaargetijde. Januari is grijs, althans in Nederland. Een sluier in je hoofd, te weinig licht om de dingen helder te zien. Toch is het grijs hier niet zo zeer somber, maar eerder zuiver, als as of verse sneeuw. Dat werkt verstillend, het dempt de zintuigen.

De sculpturen vormen samen

een delicate installatie van de Belgische beeldhouwer Lucia Bru. Hun vormen lijken niet bedacht, maar simpelweg 'ontstaan', alsof het materiaal het voor het zeggen had. Dat is typerend voor de werkwijze van Bru, die zich graag laat leiden door de eigenschappen van een materiaal. Hier is dat porselein, deels geglaazuurd, deels ongebrand. Breekbaar dus. Onwillekeurig ga je behoedzamer bewegen.

The Universe Seems to be Geometry luidt de raadselachtige titel. Volgens het zaalboekje onderzoekt Bru 'de onzichtbare krachten van het universum', maar wat die zijn blijft onduidelijk.

Meer houvast is er in de vorm van een andere tentoonstelling. Want Bru's installatie blijkt een pendant bij een retrospectief van haar Vlaamse landgenoot Paul Van Hoeydonck, die vorig jaar op 99-jarige leeftijd overleed. Van Hoeydonck raakte vanaf de jaren zestig gefascineerd door de kosmos dankzij de beginnende ruim-

tevaart, met een voor zijn tijd kenmerkend optimisme in technologische vooruitgang.

In 1971 namen astronauten van de Apollo 15-missie zijn 8 centimeter kleine aluminium sculptuur *Fallen Astronaut* mee naar de maan: het eerste en nog altijd enige kunstwerk daar. In Deventer ligt een levensgrote versie.

Met die kennis oogt Bru's installatie ineens als een maanlandschap, de grijze *blobs* als meteorieten. Vreemde eenden zijn twee krukjes waarop je niet kunt zitten, want ook die zijn van porselein. Wel zijn ze aandoenlijk: hun poten buigen licht, als de benen van een onzekere zitter. Alles is geometrie, stelt Bru. Maar wel van het onvolmaakte soort: vormen zijn gebogen, gebarsten, uitgezakt. Misschien maken juist die imperfecties ze menselijk?

Eenmaal op dat spoor, herken je het overal. Rechtsachter ligt een hoop blokjes, elk een kubieke centimeter groot, uitgestrooid als kattengrind. Ook zij zijn hand-

gemaakt: geen twee zijn gelijk. Aan de achterwand hangt een spiegeltje dat nauwelijks reflecteert; pas bij goed kijken zie je wat vervormde contouren. Aan de overkant glanst de muur subtiel dankzij stroken flinterdun transparant papier dat opwaait als je erlangs loopt.

In 1971 schreef Van Hoeydonck in een dankbrief aan de astronaut die zijn beeldje op de maan achterliet: 'To open the way to the stars is the most important mission of men this century.' Inmiddels zijn de prioriteiten verschoven. Ruimtevaart is commercieel, vooruitgang geen vanzelfsprekende belofte.

In een dood hoekje op de gang ligt nog een berg blokjes, ditmaal blijkt het porselein gemengd met kristal. Ineens is de betekenis van Bru's installatie me glashelder: de belangrijkste missie van deze eeuw heeft niets met technologie te maken. Goed kijken, daar gaat het om. En vooral: voorzichtig zijn waar je loopt.

Lucia Bru (1970)

Wat *The Universe Seems to be Geometry*
Waar Museum Eicas in Deventer, t/m 22/02.

Het museum Museum Eicas is gewijd aan de jarenzestigkunst van de Nul-beweging, internationaal bekend als Zero. De Nederlandse groep bestond uit Armando, Jan Hendrikse, Henk Peeters en Jan Schoonhoven.